

har hørt det ærede Forslagsstiller begrundede disse, ikke indlade mig paa, med Undtagelse af et eneste, nemlig det første, som er stillet til § 7. Det vil erindres, at der oprindelig i den anden Linie stod: „særlig skadelige for Sundheden“ og at der ved 2den Behandling blev indsat Ordene: „anstrengende og“, saaledes at det nu staar: „særlig anstrengende og skadelige for Sundheden“. Forslagsstillerne have derved haadt til Densigt, at naar Arbeidet var særligt anstrengende, skulde ogsaa Aldersgrænsen kunne forhøies, nemlig fra 10 Aar og opad, men saaledes som det nu staar i Paragrafen, er det i Stedet for at være en Indskrænkning i Anvendelsen blevet til en Udvidelse, idet Arbeidet nu skal være særlig anstrengende og skadeligt tillige, og derfor har man foreslaaet i Stedet for Ordet „og“ imellem anstrengende og skadelige, at sætte Ordet „eller“, hvorefter altsaa Aldersgrænsen i begge Tilfælde kan forhøies. Jeg maa dernæst udtale et Par Ord om det Tilsyn, der bliver at føre, nemlig ved 2 Inspektører, foruden det Dvrigt, der er omtalt i § 12. Vi have til Tjantsloven faaet en Skrivelse fra den høitærede Indenrigsminister, ligesom han ogsaa har stillet Undringsforslag til § 27 desangående, af hvilken man ser, at Fabrikinspektørerne skulle have 1500 Rd. hver. Derimod skal jeg for mit Bedkommende ikke gjøre nogen Indvendning; thi jeg tror, at det ganske vist vil blive baade et anstrengende og et ansvarsfuldt Arbeide. Heller ikke skal jeg indvende Noget mod Kassebogførerne, hvortil der er bestemt 900 Rd. Men det er tillige sagt, at der til det overordnede Tilsyn skal gives 600 Rd. Jeg formoder, at dette Tilsyn maa kunne føres af en Departementschef, og jeg tror ikke at seile, naar jeg udtaler, at det er flere af Udvalgets Medlemmers Mening, at disse 600 Rd. i det Mindste burde kunne spares. Godt ellers Lovforslaget i dets Almindelighed angaar, veed jeg nok, at der er flere selv blandt mine nærmeste Meningsfæller, der have haadt nogen Betænkelighed derved. Man siger nemlig som saa, at paa en Tid, da der forlanges Frihed, kommer man her og vil tværtimod gribe ind i Forholdet mellem Forældre og Børn. Men, som jeg allerede har udtalt ved 1ste Behandling, er det et Spørgsmaal, om ikke dette Lovforslag netop i flere Retninger sigter til Frihedens Besvarelse, og overfor ærede Medlemmer, der mene, at det var bedst, ikke at faae Lovforslaget, skal jeg minde om, at i dette Spørgsmaal ere alle Arbeiderpartier enige, lige fra Internationale til Foreningen af 1860, og allerede det, at de Alle ere enige, maa, saa forekommer det mig, gjøre det mere antageligt for de Herrer, saa at de med nogentunde god Villie kunne give det deres Stemme. Det kan jo ikke negtes, at i Reglen finde vi os ikke vel fornøjede med, at f. Ex. Godsseierne, naar vi ville have Gæsteforholdene ordnede, sige, at det er til Skade for Landbostanden, for Landbruget osv., og vi mene da, at

vi dog selv ere de, der nærmest kunne have en Mening om disse Forhold. Saaledes kan jeg heller ikke skønne rettere, end at netop det, at samtlige Arbeiderpartier ere enige om dette Forhold maa være en Grund til at gaa ind paa Lovforslaget. Selv om man ikke tror, at det vil gjøre synderlig Gavn, har allerede det, at alle de Paagældende ere enige, slet ikke faa Tid at sige. Endelig have vi altid været enige om at raabe paa, at der skal en større Oplysning til. Vil man Maalet, maa man ogsaa ville Midlerne, og jeg tror, at Enhver maa indrømme, at selv for Børn over 10 Aar er 6½ Timers Arbeide tilstrækkeligt, naar de skulle have nogen Skolegang. Der kan maade være Spørgsmaal, om det ikke er alt for tilstrækkeligt. Tror man virkelig, at der kan tages endnu mere Tid til Arbeide, naar det skal gives tilbørlig Undervisning, og naar Børnene skulle have nogen Leilighed til at læse om det, hvorom de have hørt Noget i Skolen? Jeg tror det ikke! At det forbydes Børn indtil 10 Aars Alderen at arbejde, finder jeg ogsaa i sin Orden; thi jeg mener, at det er den Tid, da Forældrene bedst kunne indvære deres Børn, og i den Tid kunne Børnene jo dog lære de mest nyttige Færdigheder som Læsning, Skrivning, Talskrivning m. m. I den Tid kan der jo læres en Del deraf, og saa kunne Børnene fra 10 Aars Alderen faae nogen Tid mere tilovers til andet Arbeide. Jeg har ved flere Leiligheder udtalt, at Arbeiderne og overhovedet Samsundslagene maa ikke verte sig Alt, ja, ikke euengang det Meste af de lovgivende Forsamlinger. Net, Forbedringen skal komme fra et andet Sted, indvendig fra og udad, men jeg har ogsaa betonet, hver Gang Leilighed dertil er givet, at Oplysning er et af de Punkter, som der bør sørges omhyggelig for, at Arbeiderne skulle have i høiere Grad, og vil man dette Maalet, maa man ogsaa ville Midlerne. Jeg indrømmer, at overfor vorne Født kunne vi ikke gribe ind i Kontraktfriheden, men her staa vi overfor Svage og Umyndige. Fremdeles skal jeg havde, at den Bet. vi ere inde paa her, ikke er ny, men en god gammel Bekjendt, saa at jeg ogsaa skal anbefale dette Lovforslag til Tingets Vedtagelse.

Rafod: Foruden det Undringsforslag, hvortil jeg er Medforslagsstiller ved Siden af den ærede Ordfører, har jeg tilladt mig at stille adskillige Sprogendringsforslag under Nr. 2 til 23. Jeg vil haabe, at de ærede Medlemmer, der have været saa venlige at gjenmælse disse Forslag og at sammenligne dem med de Ord og Udtryk i Lovforslaget, de skulde træde i Stedet for, ville finde, at de ere meget formaalsrjænlige til at renske vort Modersmaal. Jeg indrømmer fuldt vel, at de ikke ere aldeles tilstrækkelige, men man maa i saadanne Tilfælde gaa noget varsomt til Værk; jeg vil allerminst paa dette Omraade lade det